

O Hakasi[^] no Lawal

飛鼠大學

創作理念

O sakacifaloco' aka a mifalic tonini a kimana' haw i, ona kakahenaman a patosokan. Yo manengneng aka kona "Hakasi[^] no Lawal" sanay a patosokan i, o masamanay a lawal kora malahaksiay sa ko harateng no mako a masapa[^]. Yo misapinang to kako a miasip, tangsol a masolot ko faloco'. Tada fangcal masongi:la' ko pipaini

nora midofdfofay to 'orip no mi'adopay. Nengneng han o matiraay aca[^] ko pinangan no lawal i lotolotokan. Maharateng aka ko kimad ni ina[^] aka yo mi'adop ho[^] cingra. Mapalowad ko 'ilol aka i cingraan, cifaloco' a mifalic tonini a kimana' o malo sapasifana' to rarem to 'orip no mi'adopay.

作者簡介

張月瑛 Eyko Angay

臺北市立大學兼任教師

臺北市誠正國中族語遠距教學中心授課教師

臺北市母語巢遠距教學族語授課教師

曾出版《原住民族語言能力分級認證測驗對策－阿美語初級、中級、中高級綜合模擬試題全集》」《Cikamata 美語教室：跟 Cikamata singsi 學阿美語》、《O cikeng ni ama：阿嬤的大水缸》繪本等族語相關書籍，並於 102-110 年度獲得教育部原住民族語文學獎－新詩、散文。

翻譯這篇文章的動機，是因為看到

〈飛鼠大學〉《山豬・飛鼠・撒可努》

這篇文章的主題，引起了我的好奇心，就想進入閱讀了解究竟。讀後感：筆者筆法細膩生動有趣，全文從敘述飛鼠戀愛開始到夜間行動、飛鼠的生活習性和捕捉飛鼠的整個過程，筆者還用國中、高中及大學，甚至國外留學深造的層級

來形容飛鼠躲過獵人的追捕，內容極其生動，猶如身歷其境。

想到我的母親也是獵人，部落族人封她為女勇士，她做到了一般男人做不到的事，獵捕到山豬。有時她說她像個女泰山，抓住一把蔓藤，從這棵樹盪到另一個峭壁，閃躲山豬的攻擊，真不愧是個女勇士。

O Hakasi[^] no Lawal

Mangata[^] to a maraod ko pipikedan no mihecaan i, ira to a masasingohah ko lawal, mikilim to malo tihi[^].

To dadaya[^], alatek matengil iso ko soni[^] no lawal a mananamoh, aloma:nan toya tatokian, matengil ko soni[^] nangra i co'eco'edan no lotok. I faled noya cecayay a kilang, lalimalima[^] ko lawal a mananamoh. Matiraay a pinangan, awaay to a ma'araw yo micodad to kako i kwo-cong, caay to katengil ko soni[^] no mangangohahay a lawal. O sakalahedaw no lawal haw i, iraay ko pinaay a demak; ira ko nikari'angan no tamdaw, o roma i, tada adihay ta:to ko masaciwkikaay a pana' ato nipacefa[^] no tatihay a tamdaw a milepel; to romi'ad, lepelen nangra, to dadaya[^], pana'en nangra, saka ano adihadi:hay ko lawal i, mimaan a caay ka emin a lepelen?

Mipalicay kako ci mamaan, "Nawiro malowan malo:wan ko 'edo[^] no lotok ato lawal i lotolotoan hakiya?" han ako.

"Cecay a romi'ad, ma'araw ako ko 'alilis i lotok, caay to ka itira i faled nora lotok a maefer, saka mafana' to kako, malinahay to koya itiraay a pina'orip a tayra i maraayay a kaitiraan." sa ko sowal ningra.

Sowal sa haca[^] ciira, Itini i hekal,

o samaapaay a pina'orip ko lawal; nika o satamlacay a pina'orip i, o lawa:l to. Nawhani, o nikaapa[^] no lawal, saka mita:la[^] to nikatayni iso a milepel. To dadaya[^], pakanengneng to likat no dawdaw ato malikatay i, mermer saan a minengneng. Ano padawdawen iso to dinci[^] i, to:ko[^] sa itira.

To romi'ad, milimek ko lawal i epong no kilang. Cecay a lawal, alatek toloto:lo[^] ko dipong niira i epong no kilang, nika cecay aca[^] ko nipi'an niira to kakamokoan. Ano ira ko mirawraway, ano eca[^], mi'afasay i, itiya ta miliyas ciira a tayra i roma[^] a epong no kilang.

Yo mihakelong ci mamaan a mi'adop yo mamang ho[^] kako i, mararid a mica'engaw a minengneng, mikilim to lawal i kilakilangan, nika pakayni i nikananam ko sakafana' to epong no lawal. Sowal sa ci mama[^], o lawal kako ano han ko harateng, ta papakilim kiso saan.

Tinako, sacacay caay ka saan ko lawal a moko[^] i kilang, o roma[^] i, caay ka moko[^] i pacauengetay a kilang, caa:y ka moko[^] i ma'ipocay ko epong a kilang, nawhani cisilo'od masafanaw itira ano ma'orad. O samaapaay ko lawal a pina'orip,

yo makera[^] ko dipong no lawal i, sadaken ni mama[^] ko nisanga'an niira to no salilay a 'alofo[^], lo'ecen niira i karaya'ay a 'awol, o malo sapitahepo[^] niira toya epong no kilang, ta pangpang hato niira koya kilang. Macekok ko lawal i, tangsol saan a pakayra toya epong a maefer a milaliw, matira saka rahoday a maala[^] no salil ciira i papotal noya kilang. Yo malepel to ciira i, misacokacokay; orasaka samamang sato koya salilay a 'alofo[^] a mafedfed. Sarikoray sato, toko[^] sato koya makorahay a lawal i laloma' noya salil.

So'elinay, i salaloma' no pina'orip, o satamlacay ko lawal. Makaen a maemin ko tatirengan niira, awaay kofafalahan, halo ya i lalomaay no fitoka[^] a fokah a makaen, paepahen a komaen. Sowal sa ko mato'asay, o sakanga'ay no tireng ko fokah saan. Itini i niyaro', mararid a ma'araw ako ko mato'asay, simangta' han naira a komaen ko fokah, mipakongko[^] to i 'ayaway a demak naira.

Cecay a romi'ad, yo milepel ci mama[^] to lawal i, pasowal sa i takowan, "Wawaaw, mafana' kiso haw? Ira ko i lotokay ato i enaray a lawal. Oya marariday a ma'araw ita a lawal, o makorahay ko cengel i, o itiraay i laenoe:no a lotok a moko[^];

oya citiliday to kohetingay ko tatirengan, citiliday to fohecalay i tangal ato i tatirengan i, itira i takaraway a lotok a moko[^] kora. I kasienawan, manikaw to kakaenen, saka ira a ma'araw cangra i kalaeno[^] no lulis no lotok. Mangalef ko apa[^] noya i takaraway lotok a moko[^]; naw han i, itiyatiya: to a mafana' koya makorahay a lawal a mikirarikor to niplepel no mi'adopay, mafan' to pinangan no tamdaw, saka marayray cangra a ma'orip itira.

Cecay a romi'ad, mihakelong kako ci mamaan a tayra i pi'adopan no Sung-cecyen hananay a niyaro' a miki'odal. Raka:t sa kami, na to'aya[^] sa kako a minengneng, tahidang hato ako ci mama[^], "Mama[^], nengnengen kora epong no kilang, iraay ko lawal itira hakiya?" han ako.

Mito'aya[^] ci mama[^] ta lihod sa i takowan a piginengneng i takowan to rakan no lawal anohoni[^].

Na'o:n sa ci mama[^] a tayra i kalaeno[^] noya kilang, ta na'o:nen ningra ko pipangpang i tapangan noya kilang, nika o tangal a cecay ko manengnengay a misanengnengneng i fohang noya kilang, mato misapinangay to nika o cima[^] koya miparacay to foti' ningra, saka misanengnengneng to taliyok.

Natai:ra haw i, keno, mafana'ay kora lawal to nika itiraay to i taliyok noya kilang kami hakiya? Na'o:n han ako ko rakat a tayra i kaikor no roma[^] a kilang, nika 'araw han haca[^] koya misanengnengay to taliyok a lawal i fohang noya kilang i, away to a manengneng. Ci mama[^] sato haw i, ciniawitan to karaya:ay a kilang, icowa[^] hakiya ciira a miala[^]? Kalasalilen niira ko tapad a misanga', lo'ecen niira ko pawa'ayan, ta solsolen niira i masakomiciway a kilang koya tapad pakayra i pipasafatelan, o malo sapilepel to lawal. Minengneng kako to nikacifodoy ni mama[^], cicokap to kalyialaway matelangay a a-mako-co[^], citapad to mapicapicay i, citatawaen a minengneng.

Mana:'on ko rakat a misakahemaw, mato minengnengay ko taliyok to ceca:cecay a pipa'awas ni mama[^]; oya sa no tapaday a salil, na'o:n han ni mama[^] a patalafaled a mingata[^] toya epong no kilang, ta tahepo[^] han niira, nika awaay a masadak kora lawal. Mitahidang ci mama[^] i takowanen, pangpangen to timpo[^] ko tapangan nora kilang saan, nika samaamaanen ko pipangpang i, a:wa[^] a masadak. O wadihang no lotok a ce:cay ko matengilay. Itiya, sowal sa ci mama[^], "Watah! Micodaday

kora lawal, alatek mico[^]yapay to ciira i picodadan. O laLEN no lawal i, tahepo[^] han to salil ko epong no kilang i, tangsol sa micakod a talasalil. Masamanay kinian, nawiro caay ka sadak." saan.

Mato madoetay ko faloco' ni mama[^]; hala:fin i, nanicowaay kora lawal a masadak, masatoko[^] i faled no kilang i ka'ayaway a sa'owac. Itiya to kami a mafana', hilam o masafoli'ay nora lawal kami. Yo mikalic to ci mama[^] toya kilang a minengneng ta mafana' kami, tada o kafaheka'an ko fana' nora lawal, ira ko pikirarikoran niira a milaliw. Yo mipili' ciira tonini a kilang to malo dipong nira i, mafana'ay to ciira to nika o mamalawop no tamdaw ano hacowa:ay a romi'ad a saan, saka ira ko pilaliwan niira a fohang.

Lingaling sa ci mama[^], sowal sa, "Caay ka o kwo-cong ko picodadan nira lawal, alatek o micodaday i ta'akay picodadan. Orasaka hati:ra to ko fana'." saan. Tefad han ni mama[^] koya kalasalilananay a tapad, ta satapad han ningra, "Hen! Ano tayni haca[^] kako, lepe:len ako ciira." saan a somowal. Sooten ningra koya pilaliwan niira a fohang, mato pahapinangay to codah no faloco' to sapilepelaw tora lawal.

"Mama[^]! So'elinay ira ko picodadan no lawal hay?" han ako a mitengil.

"Hai, iraay! O dadayaay ko pikcodadan naira." Masalampang ko tangal ako a mitengil. Somowal haca[^] ci mama[^], sowal sa, "O dadaya[^] ko sakasadak naira, mararid caira a mikingkiw to nika samaanen ko fana' ta ma'orip; o nananamen naira ko fana' a mpilimek to pilepel no mi'adopay. O satakara:way a nananamen ko pikoliyol to mi'adopay."saan.

Talalotok anini[^], mitengil ci mama[^] i takowanen, "Mangalay kiso a mihakelong?" saan, Sanrikay han ako a mihai a pac'a'of. Maherek to ci mama[^] a mipatala[^] to sapi'adop a lalosidan, kanca[^] lepe:len ako koya hakasi[^] no lawal mato saanay.

Watah ko nirakatan niyam, o kalahokan to ta tangasa[^] kami toya kalalitemohan niyam ato ya lawal. Na'o:n han niyam ko rakat, mato caayay ho[^] ka fana' koya lawal to nikatayni no niyam. "Nengnengen to haw!" sa ci mama[^] i takowanen, ta na'o:n sa cingra a tayra i kalaeno[^] noya epong no kilang; sadaken ningra koya nisimedan a karaya'ay a kilng, pasiketen ningra kora nisang'an ningra a salilay a 'alofo[^]. Na'o:n han ningra a

mipatahepo[^] kora epong, itiya ala[^] sa kako to tartar, pangpang han ako ko tapangan nora kilang, nika awaay a manengneng ko nikafer a masadak, "Mama[^], awaay ho[^] a minokay kora lawal a matiya?" han ako.

"Hai, alatek!" Pasowal haca[^] ci mama[^] i takowanen, "Pa'icelen ko pipangpang i tapangan no kilang!" saan, nika awaa:y a manengneng ko nikasadak nora lawal; mafana' ci mama[^], saka caay tangsolen ningra a mitefad koya sapitahepo[^] a salil, alatek alanan han i, maefer a masadak. Papirepet ci mama[^] i takowanen tora sapilepel a salil, ta mikayakay cingra toya kilang, ciniawitan cingra to ca'ang no kilang ato eli', "Hamay, tanamay ako a mi'ecic to namal anini[^]!" saan.

Sooten ningra to ca'ang ato eli' koya epong no kilang, maherek a milikat i, iyofen ningra ko 'acefel a patalaloma' nora epong no kilang, haenen ta masadak a talasalil kora lawal sa ko harateng nigngra, nika samaamaanen haw i, caa:y ka sadak kora lawal. Nawiro caa:y ka sadak na sa:ca[^] ci mama[^], hilam han i, itiraa:y to aca[^] i roma[^] a mapoheday a kilang a milimek kora lawal. Madiko[^] itira, masada:k ko ngoso' i papotal no ma'icangay a epong no kilang, matalaw a pakahedot to 'acefel.

Rotarot hato ni mama[^] kora pilimekan nora lawal a kilang, soot han haca[^] ningra to ca'ang no kilang ato sota' koya fohang, ta awaay ko pilaliwan nira. Sowal sa ci mama[^], "Hatiniaj lafin, yo milepel kako to lawal i, o samatane:ngay a lawal kinian; o pitapal no mako i, caay ka hatira aca[^] ko picodaday niira i ta'akay picodadan, alatak o talapadakaay to ciira a miliw-kak, nawiro mafana' ciira to mamilepel kako i ciiraan? O roma[^] i, mafana' haca[^] a mikilim

to pikoliyolan a fohang no kilang, malo pilaliwan niira ano ira ko milepelay." saan.

Oya dadaya[^], takosen ni mama[^] ci akong, pasowalen ningra ci akong to nipayel tonini a lawal. Sowal sa ci akong, "Mikikaka[^] to fana' no tamdaw konini a lawal, warawarahan, malepel to aca[^] no miso; ano caay ka lepel iso i, alatek pasifana'en niira ko romaroma[^] a lawal, i ikor i, caay to ko mamale:pel ita ko lawal, nighthani mataneng to caira."saan.

O "Lye-ren-ce-syue" ni mama[^], o nananamen no mi'adopay, sowal sa, "Samatiyaen o tamdaw ko pitapal to pina'orip, o pina'orip kako han ko piharateng, ta mafana' kiso to pinangan naira, mafana' a mitengil to soni[^] naira." saan. O mi'adopay ko paro[^] no loma' ako, nani'ayaw tangasa[^] anini[^], midotoc to pinangan no mi'adopay. O tatapangan no 'orip no mi'adopay ko lotok; edengan o mafana'ay to pinangan no pina'orip ko

mamafan' to rikec no serayan. Nanimamang kako a keriden ni mama[^] a mi'adop, mafana' cingra a misaodo' to serayan, i falo:co' aka konini. Caay ho[^] pakanengneng kako to tasyi (ta'akay picodadan) no lawal; nikaorira, paso'elin kako, o dadayaay a tay-syi ko picodadan naira. O roma[^] i, mikihamon kako to pitapal ni mama[^] to pinangan no serayan, iraay ko pido[^]doan tona "Lye-ren-ce-syue" hananay a demak.

評審心得

Onini a kimana' haw i, o nifalican to nano kwa-ping a sowal. Ano mitapal to matiniay a kimana' i, o pinangan no nipisorit ko sa'ayaway a nengnengen. O i Siwkolangay a tamdaw kona misoritay, masongi:la' ko pinangan no nipisorit ningra. Talolongay to ko fana' ningra to sorit no Pangcah, mado^do^ ningra kora nipasadakan no Cyaw-yu-pu ato Yuen-min-hwey a pinangan no sorit no mita o Pangcah, awaay ko sasalofen. O roma^ sato, pakayni i fana' a patatodong to sowal a mifalic. O matanengay kona misoritay to sowal no kwa-ping ato sowal no Pangcah. Yo mifalic sato to sowal i, maa:la^ ningra ko talolongay a sowal no to'as a patatodong to sowal no kwa-ping. Yo miasip sato ko miasipay i, maenep; masolot ko faloco', mato tayraay ko tireng a mi'adopay i lotolotokan; orasaka, o fangca: lay a nifalican a kimana' konini.

這是一篇翻譯文學，就翻譯文學的角度來審視，首先是文章的拼寫，作者是屬秀姑巒阿美族，其拼寫非常精練，標點符號正確，完全依照教育部及原住民族委員會公佈的書寫符號系統書寫，幾乎沒有可挑剔之處。再就翻譯信達雅

來評閱。作者的漢語和族語同步精練，對掌握文章的內涵精神非常熟悉，用字遣詞與句法的掌握非常良好，每一個句子每個環節的表達及描述非常細膩，讀起來猶如原著精彩，深入其境，是一篇很棒的翻譯文學。

評審簡介

朱清義 Kolas Foting

國立政治大學民族學系兼任講師

獲教育部 110 年推展本土語言傑出貢獻獎 個人獎

「翻譯文學」指定翻譯文本 1

飛鼠大學

著 / 亞榮隆 撒可努

春節快到的時分，是飛鼠開始談戀愛、尋找另一半的時節。

在夜裡你可以聽到飛鼠互相求愛的聲音。有時候整片山谷在同一時間內會響起此起彼落的求愛節奏，那是一棵樹上停了五六隻的飛鼠，一起在那裡談情說愛的盛況。但這種景象卻在我上國中時消失了，山谷裡很難再聽到飛鼠互相求愛的聲音。飛鼠突然的消失，原因有很多，人為的破壞、十字弓的氾濫以及不肖獵人的濫捕都是原因，白天捉晚上打，就算飛鼠再多也會被捉完。

我問過父親，為什麼山上的山老鼠和飛鼠愈來愈少了？

「有一天，我看著山上的老鷹未再飛翔於山的那一頭，我就知道，那裡的動物已開始遷移到更遠的地方。」父親這樣說著。

他說，全世界最笨的動物是飛鼠，最乾淨的也是飛鼠，原因是飛鼠是一種笨到會等你來捕捉的動物，夜裡他對燈光和亮的東西都非常的好奇，只要你拿燈光照著他，他就會待在原地一動也不動。

飛鼠在白天時都躲在他的樹窩裡。一隻飛鼠可能有二、三個樹窩，而通常他都會選擇一個窩，長期固定的睡在哪裡，除非有人來侵擾或是被強佔了，才會離開，搬到別的樹窩去。

小的時候跟著父親打獵，常仰著頭尋找樹上的飛鼠窩，找飛鼠窩全憑經驗。父親說，只要把自己想成是飛鼠，就能找到。

例如，飛鼠絕不會單獨的住在一顆樹上，或是住在會刺激皮膚發癢的樹窩裡；也不會住在漏斗狀的樹窩裡，不然下雨的時候會積水，變成游泳池。飛鼠是最笨的動物，每一次發現飛鼠的樹窩時，父親就會拿出他自製的網袋，綁上一根很長的竹子，準確的封住樹窩的洞口，再用力的敲擊樹幹，飛鼠一緊張，第一個反射動作就是朝著樹洞飛去，當然守在外頭的網袋，就能很輕鬆的網到他。當飛鼠被捕捉時，會開始掙扎，而網袋會愈縮愈小，也就限制了飛鼠的動作，最後只見一團灰棕色的飛鼠窩在那裡。

的確，在動物圈裡飛鼠算是最乾淨的動物，幾乎全身上下都可以食用、利

用，連腸子內未消化的東西都可以擠出來配米酒喝，老人家常說飛鼠腸子裡的東西最補。在部落裡我也常看到老人家生食飛鼠腸子中未消化完的東西，配著米酒，說著以前的戰功。

父親曾在一次捕捉飛鼠時，向我表示：「兒子，你知道嗎？飛鼠也有分山地人和平地人。一般我們所看見全身灰棕色的飛鼠是住在地形比較低的地方；而身上帶灰黑色，身上和頭部都有白色斑點的飛鼠則住在較高的地方，冬天高山較缺乏食用的食物，在靠近山的稜線以下都會看得到他們。住在高山的飛鼠又比灰棕色的飛鼠更笨，因為灰棕色的飛鼠早已學習到如何躲過獵人的追捕及與人的利害關係，因此才得以繁衍生存。」

有一次我跟著父親到松子澗（林務局示範山村）的獵場找野蜜蜂。走著、走著，突然我頭一仰，叫住了父親：「爸，你看那個樹洞會不會有飛鼠。」

父親仰著頭輕輕地對我說，要我注意待會兒飛鼠的動向。

父親輕輕地走到樹洞下，又輕輕地

往樹幹敲了幾下，只見樹洞露出了飛鼠的頭東張西望，觀看四周，懷疑的眼光很想知道是誰吵醒了他，警戒的眼神想把四周看透。

過了許久，也不曉得飛鼠知不知道我們就在附近，我輕輕地動了動身子，躲在另一棵樹的背後，只見在樹洞探頭的飛鼠已不知去向。這時候父親不知從哪裡找來了好幾丈的棍子，把褲子當網袋將兩頭的褲管都打死結，插皮帶的地方用一支很大的Y字形木條穿過，就成了很克難的簡易網袋。一旁的我只見父親穿著黃色舊舊的橡皮雨鞋，破破的內褲，樣子既好笑、又滑稽。

動作輕輕地、慢慢地，周圍的一切好像都在觀看著父親的一舉一動，克難的網袋慢慢的接近樹洞時只見父親用力的蓋上，但不見飛鼠飛出，父親喊我，要我用斧頭在樹幹用力的敲擊，但怎麼敲都敲不出來，只聽到山裡的回音。父親這時候說：「哇！這隻飛鼠天天都有上課，可能國小有畢業，一般的飛鼠只要網袋一套住樹窩，就會笨笨的朝網袋衝去，來個自投羅網，奇怪，這隻怎麼不飛出來。」

父親納悶著，過了許久，也不知道飛鼠從哪裡飛出來，停在對面山溝的大樹上。我們才恍然大悟，原來自己被這隻飛鼠擺了一道。等父親爬上樹察看後才知道，這隻飛鼠聰明到了了不起的地步，竟然留有後門，這隻飛鼠在選定這棵樹作為他的家時，就已知道如果有一天遭受攻擊時，後門是逃生的路徑。

父親搖著頭說：「這隻飛鼠，不只國中畢業，可能已經考上大學了，不然怎麼這麼的聰明。」父親解下用褲子作成的克難網袋，穿回身上，「哼！下次再來，一定要抓到他。」父親已把他的後門用樹枝封住，並信誓旦旦表示，下次再來一定抓得到他。

「爸！飛鼠真的有大學嗎？」我好奇的問。

「有哇！他們都是夜間部的。」我聽不懂，父親又說：「飛鼠是夜行動物，他們常聚在一起研究生存的發則，而逃生和躲過獵人的追捕是必修的學分，與獵人鬥智則是更上一層的課程。」

這一次上山，父親問我要不要跟他一起去，我急忙地答應，當然要去。父親準備好了捉飛鼠的工具，這次是有備

而來的，一定要抓到那隻聰明的飛鼠。

走了好久，下午時才走到上次與那隻飛鼠相會的地方。我們動作輕輕地，那隻飛鼠好像還未察覺到我們來了；父親要我注意飛鼠的動向，他慢慢地移動身子，很快的已佇立在樹洞下，父親拿出上次藏起來的長棍子把自製的網袋綁好。動作慢慢、輕輕地，在套住樹洞的那一剎那，我迅速的拾起地上的木棒往樹幹敲擊，但就是不見飛鼠飛出，「爸，是不是飛鼠還沒有回來？」

「有可能喔！」父親再次囑咐我，再用力敲樹幹，但還是未見飛鼠飛出，父親知道不能輕易的把套在樹口的網袋拿掉，怕網袋一拿掉，聰明的飛鼠又會飛出去了。父親要我替他抓住套在樹洞外的網袋，而他很快的爬到樹上，手上拿著樹枝和茅草，「我就不相信這次用火燻燻不出來。」

父親把上次封住的洞口塞滿了小樹枝和茅草，點燃後用力的吹氣，使濃煙朝向洞內，想逼使飛鼠由套住網袋的樹口出來，但始終無法把那隻聰明的飛鼠逼出來。父親正感到奇怪，為什麼還是不出來時，才發現原來那隻飛鼠已躲在

另一個腐敗中空的樹幹，窩在裡頭，鼻子微微的露在樹幹乾裂的洞口外，深怕吸到濃烈的煙味。

父親把飛鼠躲藏的那個樹幹整個鋸掉，再用樹枝和泥土封住缺口，緊緊的讓飛鼠沒有移動的空間，父親說：「這隻飛鼠是我打過這麼多的飛鼠裡最聰明的一隻，我看這隻不只大學畢業，可能還曾經到國外留過學，不然怎麼會知道我要抓他，而且還聰明地想到要在做窩前找一棵有相通樹洞的樹，以預防被攻擊時有逃生的路徑。」

夜裡，父親把祖父找來，跟祖父訴說他是如何、如何的抓到這隻飛鼠。祖父說：「這隻飛鼠簡直比人還要聰明，還好你抓到他，不然他就會把這次的經

驗告訴別的飛鼠，那以後我們就很難再打到飛鼠，因為他們變聰明了。」

父親「獵人哲學」必修的課程：「把動物當成人看待，把自己也想成是動物，你就會了解他們的習性，聽得懂他們說的話。」

我的家族一直是獵人的家族，由過去到現在還是一直守著獵人的火，山林是延續獵人生命的源頭，唯有了解動物的生息，才能掌握自然的生存法則。從小父親便帶著我打獵，他對自然的那份尊敬，我深記在內心。我未看過飛鼠大學，但我相信飛鼠讀的大學一定是夜間部，也承認父親對自然界事物的看法有他獵人哲學裡的範本可循。